

Lakeuden EKO

Lakeuden EKO
toimii alueen
jätehuolto-
viranomaisena
ja kehittää
alueen
jätehuoltoa

Lakeuden EKO vuosikertomus ja tilinpäätös 2019

31.3.2020

LIMINKA MUHOS TYRNÄVÄ UTAJÄRVI

TOIMINTAKERTOMUS

Lakeuden EKO -lautakunta kokoontui viisi(5) kertaa suunnitelman mukaisesti.

Alueen uudet jätehuoltomääräykset astuivat voimaan 1.3.2019. Jätteenkuljetusrekisterin ja sähköisen asiakaspalvelu -sovelluksen käyttöönotto viivästyi ja aloitus menee vuoden 2020 puolelle. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamiset tehdään siihen asti erillisillä lomakkeilla joita on saatavilla Lakeuden EKO:n nettisivuilla (sähköisessä muodossa täytettävä ja tulostettava), kuntien infopisteessä ja tarvittaessa näitä lähetettiin myös postitse kuntalaisille. Päätöksiä poikkeuksiin jätehuoltomääräyksistä tehtiin 38 kpl. Lisäksi jätehuoltoviranomaiselle tehtiin 110 kpl ilmoituksia kompostoinnista. Anomuksien käsittelyaika oli keskimäärin kaksi viikkoa.

EKO:n kotisivujen päivitys valmistui marraskuussa. Jätehuollon kilpailutus ja kierrätyslaskuri -sovellus Wastebook.fi otettiin käyttöön puolen vuoden kokeiluna alueelle joulukuun alussa.

Tiedottamisen ja neuvonnassa hyödynnettiin kunnissa järjestettäviä tapahtumia ja tilaisuuksia. Loppuvuonna pidettiin useampi infotilaisuus Lakeuden EKO:n toiminnasta ja alueen jätehuollon järjestelyistä. Tapahtumissa jaettiin esitteitä, jätteiden lajittelutaulua sekä opastettiin erityisesti pakkausmuovin lajitteluun. Jätehuoltoviranomaisella oli näkyvä rooli Muhoksen suvisuorojen jätehuoltosuunnitelman laatimisessa (mm. lajittelupisteiden opastaulujen suunnittelu). Mediassa huomioitiin Lakeuden EKO:n alueen toimintaa useasti.

Vuoden 2019 aikana Lakeuden EKO järjesti/osallistui infotilaisuuksiin 10 krt, seminaariin/koulutukseen neljä kertaa sekä messuille ja tapahtumiin (esittelypiste) 10 krt. Lakeuden EKO julkaisi tiedotteita ja uutisia vuoden 2019 aikana 30 kpl. Vuoden 2019 aikana mediassa julkaistiin 21 uutista koskien Lakeuden EKOa ja alueen jätehuoltoa.

Kunnat aloittivat täydentävän pakkausmuovin keräyksen viidessä eri pisteessä syyskuussa.

Jätehuollon operatiivisten palveluiden tuottaja Kempeleen Jätekuljetus Ky aloitti toimintansa 1.1.2019. Operoijaa toimintaan liittyvien ympäristölupien ongelmien vuoksi, polttokelpoisen jätteen käsittelyä ei voitu aloittaa suunnitellusti Limingan Ekokorttelissa. Polttokelpoisen jätte sekä biojäte siirtokuormattiin Kempeleen lajitteluasemalla (Ekohaka 7).

Kuntien jäteasemat avattiin tammikuun alussa. Muhoksen jäteaseman paikkaa muutettiin toukokuussa kuntalaisilta saadun palautteen vuoksi. Limingan jäteasema Ekokorttelissa jouduttiin sulkemaan paikkaa koskevan ympäristöluvan peruuntumisen takia. Kuntalaiset ohjattiin Tyrnävän jäteasemalle, jonka aukioloaikoja laajennettiin. Uusi Limingan jäteasema avattiin syyskuun lopulla. Limingan, Muhoksen, Tyrnävän ja Utajärven jäteasemilla sekä Kempeleen lajitteluasemalla kävi yhteensä yli 2400 asiakasta. Sopimuksen mukaiset Utajärven vaarallisen jätteen kiertävät keräykset toteutettiin touko- ja syyskuussa.

Kempeleen jätekuljetus Ky on järjestänyt yhteistyössä jätehuoltoviranomaisen kanssa kuntalaisille neljä tapahtumaa ja yrityksille kaksi, sekä osallistunut Lakeuden EKO:n kanssa eri tapahtumiin. Lisäksi operoija on käynyt pitämässä esittelytilaisuuden Tyrnävän koululla syksyllä 2019 sekä tuonut esille alueen jätehuollon järjestelyjä erilaisilla sidosryhmissä ja tilaisuuksissa että mediassa.

Operatiivinen toimija neuvoi ja opasti lajitteluasemalla (Ekohaka 7, Kempele) kasvotusten sekä puhelimitse arkisin 7-16 (keskimäärin 10 puhelua viikossa) ja jäteasemilla niiden aukioloaikoina. Sähköpostitse yhteyttä otettiin keskimäärin 10 kertaa kuukaudessa. Operoija lähetti alueen jätekuljetusyrityksille tiedotteita kaksi kpl ja kuntalaisille asiakaskirjeen helmikuussa. Vuoden 2019 EKOposti jaetaan poikkeuksellisesti vasta helmikuun alussa 2020 jäteasemia koskevien muutoksien vuoksi.

LIMINKA MUHOS TYRNÄVÄ UTAJÄRVI

JÄTTEET JA KIERRÄTYS

Kempeleen Jätekuljetus Ky on vastaanottanut kunnan vastuulla olevan yhdyskuntajätteen, poislukien sako- ja liete-kaivojen lietteet, Lakeuden EKO:n alueelta sopimukseen perustuen. Operoija on toimittanut vastaanotetun polttokelpoisen jätteen ja biojätteen määräraportit kolmen kuukauden välein.

Jätehuoltoviranomainen seuraa kiinteistöittäisen jätteenkeräyksen tietoja jätteenkuljetusrekisterissä. Tiedot perustuvat alueen jätekuljetusyrityksien toimittamiin kiinteistökohtaisiin keräystietoihin.

Polttokelpoinen jäte ja biojäte

Polttokelpoinen jäte ja biojäte on vastaanotettu Kempeleessä Ekohaka 7:ssä ja toimitettu eteenpäin 100 %:sti. Polttokelpoinen jäte on toimitettu jätteenpolttolaitoksiin Suomeen; West Energy Oy Ab, Vaasa (15 %) ja RiikinVoima Oy, Leppävirta, (5 %) sekä Ruotsiin: Kiirunan kunnallinen polttolaitos (80 %). Polttolaitokset ovat hyödyntäneet jätteet energiana.

Biojäte on toimitettu Gasum Oy:lle Ruskon biojätelaitokseen, jossa biojätteestä valmistetaan mädättämällä kaasua ja kierrätyslannoitteita.

Biojätteen omatoimisesta käsittelystä (kompostoiminen) tehtiin ilmoituksia jätehuoltoviranomaiselle 110 kpl. Keskimääräinen kompostorin koko oli 240 l.

Jäteasemien ja lajitteluaseman vastaanottamat jätejakeet

Jäteasemilla on vastaanotettu sekalaista jätettä (huonekalut, patjat, isot muoviesineet jne.), remonti- ja rakennusjätettä (eristeet, seinämateriaalit jne.) sekä puhdasta puujätettä. Nämä jätteet on seulottu ja kierrätykseen kelpaava materiaali on otettu erilleen ja toimitettu edelleen hyödynnettäväksi. Kierrätyskelpaamattomasta jätteestä on tehty energiajätettä (REF), joka on toimitettu luvanvaraisiin polttolaitoksiin Suomeen.

Betoni, tiilet ja laatat murskataan ja ne hyödynnetään maanrakentamisessa 100 %:sti.

Vaaralliset jätteet (maalit, öljyt, liuottimet jne.) on toimitettu Fortum Oy:lle Riihimäen vaarallisen jätteen polttolaitokselle. Öljyt kierrätetään mm. voiteluöljyiksi ja teollisuuden polttoaineiksi. SER (sähkö- ja elektroniikkaromu) on toimitettu SERTY:n (SER-tuottajayhteisö) Oulun terminaaliin. Sähkö ja elektroniikkaromusta erotellaan metallit, lasit ja muovit jotka kierrätetään uusiomateriaaleiksi. SER:n sisältämät haitalliset aineet käsitellään ongelmajätelaitoksella. Akut on toimitettu Stena oy:lle Ouluun. Akkujen sisältämät metallit kierrätetään uudelleen. Kyllästetty puu on toimitettu luvanvaraiseen jätteenpolttolaitokseen. Käsitelty (maalattu/lakattu) puujäte murskataan (REF -polttoaine) ja toimitetaan energiahyötykäyttöön.

Hyötyjätteet; lasipakkaukset, kartonki/pahvi, paperi, pakkausmuovi ja metalli on toimitettu tuottajayhteisön terminaaleihin, joista jätteet menevät uusioraaka-aineiksi. Osa paperista on mennyt selluvillan raaka aineeksi.

Haravointijäte kompostoidaan ja käytetään uudestaan maanparannukseen. Risut, oksat ja kannot haketetaan/murskataan ja hyödynnetään lämmitysenergiana Oulun alueella.

LIMINKA MUHOS TYRNÄVÄ UTAJÄRVI

JÄTTEET JA KIERRÄTYS

Kierrätävä keräys Utajärven kylätaajamissa

Operoija kerää kaksi kertaa vuodessa (touko- ja syyskuussa) vaarallisen jätteen (sis. SER) ja hyötyjätteet: paperi, kartonki/pahvi, lasi, pakkausmetalli (ja isot metalliesineet) ja pakkausmuovi.

Lääkkeiden keräys apteekkeista

Operoija kerää lääkejätteet kolmen viikon välein alueen apteekkeista. Lääkejäte toimitetaan Fortum Oy:lle Riihimäelle vaarallisen jätteen polttolaitokselle.

Suomen pakkauskierrätys RINKI Oy -ekopisteet

Lakeuden EKO:n alueella on yhteensä 16 RINKI ekopistettä, joissa kerätään pakkauslasia (16 pisteessä), kartonki/pahvia (16 pisteessä), pakkausmuovia (5 pisteessä, joista 2 on kuntien täydentävää keräystä), paperia (15 pisteessä) ja pakkaus/pienmetallia (16 pisteessä). RINKI Oy toimittaa vuosittain Lakeuden EKO:n alueelta kerättyjen jättejakeiden määrän.

Alue	Kunta	Kartonki/pahvi	Lasi	Metalli	Muovi	Käbi yhteensä
Lakeuden EKO	Muhos	58,8	26,4	19,5	34,6	139,2
Lakeuden EKO	Liminka	68,5	22,8	12,9	22,0	126,2
Lakeuden EKO	Tyrnävä	38,5	14,0	8,2	15,5	76,3
Lakeuden EKO	Utajärvi	12,9	9,5	8,5		30,9
Summa		178,7	72,7	49,1	72,1	372,7

Kuntien täydentävä pakkausmuovin keräys

Kunnat aloittivat 13.9.2019 viidessä eri pisteessä pakkausmuovin keräyksen. Pakkausmuovia kerättiin aluekeräyspisteistä yhteensä **9,8 tonnia**.

RINKI -ekopisteistä sekä pakkausmuovin täydentävistä pisteistä hyötyjätteet toimitetaan tuottajayhteisön määräämiin terminaaleihin. Kaikki erilliskerätty hyötyjäte toimitetaan hyödynnettäväksi, mutta mukana olevan rejektin (virheellinen lajittelu/laatu ei kelpaa lajitteluun) vuoksi, ei kierrätystä voida tehdä 100 %:sti. Rejektin hyödynnetään jätteenpolttolaitoksissa energiana.

Yhdyskuntalietteet ja sakat

Jätehuoltoviranomainen seuraa umpi- ja sakokaivolietteiden ja sakkojen määriä jätteenkuljetusrekisterissä.

Jätevedenpuhdistamoille toimitetut lietteet puhdistetaan ja palautetaan takaisin luontoon. Jäljelle jäänyt kiinteä osa käsitellään maanparannukseen, kompostoidaan viherrakentamiseen kelpaavaksi mullaksi tai toimitetaan mädätettäväksi.

Jahotec Oy valmistaa vastaanottamistaan jätteistä mädätyksen avulla biokaasua ja sähköä. Lisäksi mädätyksen lopputuote käytetään lannoitukseen.

Yhdyskuntalietteiden ja sakkojen omatoimisesta käsittelystä ei ilmoitettu jätehuoltoviranomaiselle yhtään 1.3. - 31.12.2019.

LIMINKA MUHOS TYRNÄVÄ UTAJÄRVI

TILINPÄÄTÖS

Lakeuden EKOn talousarvio koostuu toiminnan kulujen kattamisesta. Lakeuden EKolla ei ole rahoitustuotoja tai -kuluja, eikä vastattavaa omaisuutta.

Tilinpäätös noudatti ennakoitua talousarviota suurimmalta osin. Talousarviossa oli varattuna summa jätteenkuljetusrekisterin ja asiointi -sovelluksen käyttöönotolle. Käyttöönoton viivästyminen seuraavalle vuodelle oli pääsyy tilinpäätöksen ylijäämäisyydelle. Lisäksi talousarvioon oli varattu summa kokouspaikkojen ja tilaisuuksien vuokrille, joista osan laskutus siirtyi seuraavalle vuodelle.

SELITE	SUMMA
Henkilöstökulut sivukuluineen - henkilöstön palkat ja palkkiot, kokouskulut sekä lakisääteiset maksut	50 734,54 €
Palvelujen ostot - asiantuntijapalvelut, markkinointi, toimisto- ja postituskulut, matkakulut, tietotekniikka palvelut	13 600,16 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 095,61 €
Vuokrat ja muut kulut	3348,73 €
Toimintakulut yhteensä	68 779,04 €
Jättemaksujen tuloutus	75 400,20 €
Kuntarahoituksen osuus (ei laskuteta)	
Tilikauden tulos ylijäämä/aliäämä	+6 621,16

Jättemaksujen osuus ylitti arvioin yksittäisen suurtaapahtuman jättemäärän vuoksi.

Talousarviossa varattua kuntien rahoitusosuutta ei tarvinnut käyttää.

Lakeuden EKOn tilinpäätös vuodelle 2019 oli ylijäämäinen 6 621,16 €.

Ylijäämäinen osuus jaetaan Lakeuden EKOn sopimuskuntien kesken asukasmäärien mukaisesti.

Hyvä me!

Hyötyjätteiden keräysmäärät kasvoivat alueellamme hurjasti edellisvuodesta ja enemmän kuin Suomessa keskimäärin. Taulukkoon on laskettu RINKI – ekopisteiden, jäteasemien ja aluekeräyspisteiden jättejakeet. Taulukossa ei ole huomioitu paperituottajayhteisön omia keräyksiä, eikä kiinteistöiltä suoraan kerättyjä jakeita.

	RINKI + TÄYDENTÄVÄ KERÄYS				YHT.
VUOSI	KUITU	LASI	METALLI	MUOVI	(tonnia)
2018	141,0	65,0	44,0	30,0	280,0
2019	187,3	72,8	49,1	82,8	392,0
Kasvu%	32,8 %	12,0 %	11,6 %	176,0 %	40,0 %

LIMINKA MUHOS TYRNÄVÄ UTAJÄRVI